

Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Deđerlendirilmesi için Teknik Destek

Güncel AB Döngüsel Ekonomi Girişimleri

Wim Van Breusegem, Döngüsel Ekonomi Uzmanı, - EMS danışmanlığı
wim@emsconsulting.be

Strateji Geliştirme Çalışması
09-11 Mayıs 2023, Ankara, Türkiye

Giriş

- Avrupa Yeşil Anlaşması (11.12.2019), 2050 yılına kadar ekonomik büyümenin kaynak kullanımından ayrıldığı, iklim açısından nötr bir dögüsel ekonomiye (DE) yönelik bir yol haritası belirlemektedir.
- Bu daha geniş kapsamlı hedefe ancak işletmeler ve tüketiciler daha sürdürülebilir bir şekilde üretim ve tüketim yaparsa ulaşılabilir.
- 2020 Dögüsel Ekonomi Eylem Planı (DEEP) = Yeşil Anlaşma'nın ana yapı taşlarından biridir.
- Komisyon son zamanlarda DEEP tarafından tanımlanan ve birbirini tamamlayan bir dizi girişimde bulunmuştur :
 - Ekonomik büyümenin kaynak kullanımından ayrıştırılmasına yönelik daha geniş bir hedefe ulaşılmasını desteklemek için.

Bu sunumun kapsamı

Ürüne özel olmayan girişimler :

1. Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzük Teklifi (30/03/2022)
2. Yeşil dönüşümde tüketicilerin güçlendirilmesine yönelik teklif (20/03/2022)
3. Yeşil taleplere ilişkin bir Direktif Teklifi (22/03/2023)
4. Malların Onarımını Teşvik Eden Ortak Kurallara İlişkin Teklif (22/03/2023)
5. Atıkların Taşınmasına İlişkin Yeni Tüzük Teklifi (17/11/2021)

Ürüne özel girişimler:

1. Yapı Malzemeleri Tüzüğü'nün revize edilmesine ilişkin teklif (30/03/2022)
2. 2006/66/EC sayılı mevcut Piller Direktifini yürürlükten kaldıran, piller ve atık pillere ilişkin bir Tüzük Teklifi (10/12/2020)
3. 94/62/EC sayılı mevcut Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifini yürürlükten kaldıran Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzük Teklifi (30/11/2022)
4. Sürdürülebilir ve dögüsel tekstiller için AB stratejisi (Mart 2022)

Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzük Teklifi (30/03/2022)

Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzük (ESPR) Teklifi

= Komisyon'un çevresel açıdan daha sürdürülebilir ve dögüsel ürünlere yönelik yaklaşımının temel taşıdır.

- **Neden mi?** Ürün tasarımı, bir ürünün yaşam döngüsündeki çevresel etkisinin %80'ine kadarını belirler.
- **Hedefler:**
 - Sürdürülebilir ürünleri AB pazarında norm haline getirmek.
 - Genel çevre ve iklim etkilerini azaltmak.
- **Kapsam:** AB'de üretilen veya ithal edilen, menşesine bakılmaksızın piyasaya sürülen her türlü fiziksel mal (ara ürünler dahil).
 - Sadece birkaç sektör muaf tutulmuştur (gıda, yem ve tıbbi ürünler gibi).
- Mevcut Eko-tasarım Direktifinin (sadece enerji ile ilgili ürünleri kapsar ve sadece enerji verimliliği gerekliliklerini belirler) üzerine inşa edilir ve kapsamını genişletir.
- Eko-tasarım Direktifinin yerini alacaktır (yerine geçene kadar çalışmaya devam edecektir).

ESPR tarafından ele alınacak ürün kategorileri

- **Bir ön değerlendirme** (Komisyon'un Ortak Araştırma Merkezi tarafından):
 - Aşağıdaki ürün kategorilerini belirlemek için:
 - yüksek çevresel etki
 - iyileştirme potansiyeli.
 - Belirlenen ürün kategorileri:
 - Tekstil, mobilya, yatak, lastik, deterjan, boya, madeni yağ gibi nihai mallar.
 - Demir, çelik ve alüminyum gibi ara ürünler.
 - = ilk ESPR çalışma planı için uygun adaylar.
- Komisyon tarafından **çevrimiçi bir kamu görüşmesi** (31 Ocak - 12 Mayıs 2023): ESPR'nin öncelikle ele alması gereken yeni ürün ve tedbir kategorileri hakkında (ilk ESPR çalışma planı kapsamında).
 - of the general public, authorities, industry stakeholders, academics, NGOs and standardisation bodies, both within and outside the EU.

Ekotasarım gereklilikleri

ESPR, Komisyon'un ilgili tüm paydaşlarla yakın işbirliği içinde çalışarak aşamalı olarak belirleyeceği bir çerçeve oluşturmaktadır:

1. Belirli ürün grupları için **eko-tasarım gereklilikleri**: önemli ölçüde iyileştirmek için :
 - Kaynak verimliliği: daha az kaynağı daha verimli bir şekilde kullanmak.
 - Tüm döngüsel ekonomi stratejisinin temelini oluşturan ana ilke budur.
 - Döngüsellik: ürün yapımı:
 - Daha dayanıklı, yeniden kullanılabilir, yükseltilebilir, onarılabilir ürünler.
 - Bakımı, yenilenmesi ve geri dönüşümü daha kolay ürünler yapılması.
 - Örneğin, geri dönüştürülmüş içeriğe ilişkin gereklilikler, döngüsellliği engelleyen maddelerin varlığı.
 - Enerji performansı: ürünleri daha enerji verimli hale getirmek.
 - Karbon ve çevresel ayak izlerini azaltmak için diğer çevresel sürdürülebilirlik unsurları.

Bilgi gereklilikleri

2. Ürüne özgü bilgi gereklilikleri

- Tüm düzenlemeye tabi ürünler için *Dijital Ürün Pasaportları*: aşağıdakilerin işlerini kolaylaştıracaktır :
 - Tamirciler veya geri dönüşümcüler.
 - Kamu makamları: tedarik zinciri boyunca endişe verici maddeleri takip edebilecekleri için kontrol ve denetimleri daha iyi yapmalarına yardımcı olarak yasal gerekliliklerin daha iyi uygulanması.
- Tüketicilerin satın aldıkları ürünlerin çevresel etkilerini bilmelerini sağlamak için *etiketleme* getirilebilir.
 - Ürün bilgileri 'performans sınıfları' şeklinde olabilir (örneğin AB Enerji Etiketleri gibi 'A'dan G'ye kadar olabilir).
 - Ürünler arasında karşılaştırma yapmayı kolaylaştırmak için kullanılabilir.
 - Bu, örneğin aynı bir tamir edilebilirlik puanı için de kullanılabilir.
- Ürün düzeyindeki kuralların ikinci bir aşamada belirlenmesi gerekecektir.
 - Uygun olması halinde, ürün bazında veya ürün grupları için (yeterli ortak özellikleri paylaşan) yetkilendirilmiş eylemler yoluyla.

ESPR teklifindeki diğer önlemler

- **Aşağıdakileri içeren, satılmayan tüketim mallarının imha edilmesine son verilmesine yönelik tedbirler.:**
 - Satılmayan ürünleri atan büyük işletmeler tarafından bilgilerin zorunlu olarak açıklanması (örneğin, serbestçe erişilebilen bir web sitesinde):
 - Yıl başına atılan satılmamış tüketim mallarının sayısı
 - Atılma nedenleri
 - Yeniden kullanım, yeniden üretim, geri dönüşüm, enerji geri kazanımı ve bertaraf işlemlerine hazırlanmak üzere teslim ettikleri atılmış ürün miktarı (atık hiyerarşisine uygun olarak).
 - Atlatma (Hile yapma, kandırma) tekniklerinin açıkça yasaklanması.
 - Örneğin, büyük bir şirketin küçük şirketlere (normalde muaf olan) ürünlerini imha etmeleri için satış yapması.
 - Komisyonun ilgili ürün grupları için imhayı yasaklamasına imkan tanınması (yani, özel bir sorun olduğu kanıtlanan şeylerin).
- **Yeşil kamu alımlarının genişletilmesi** : zorunlu yeşil kamu alımları kriterlerinin belirlenmesini sağlar (ihale makamlarının ekonomik gücünden yararlanarak).

ESPR'nin faydaları: üreticiler ve ticaret yapanlar

- **Rekabet gücünde artış** : Daha döngüsel ve sürdürülebilir ürünler üreterek önemli ölçüde maliyet tasarrufu demektir.
 - malzemeler tipik olarak AB üreticilerinin girdi maliyetlerinin %40'tan fazlasını oluşturduğundan dolayı.
- **İtibara yönelik faydalar** : ürünlerin kalitesi arttığı sürece.
- Ürünlerini AB pazarında satmayı hedefleyen işletmeler için **eşit bir rekabet alanı**.
 - Farklılaşan ulusal sürdürülebilirlik gereklilikleri yerine uyumlaştırılmış kurallar, böylece :
 - Pazar parçalanmasının önlenmesi.
 - Mevcut pazarların genişletilmesi.
 - AB genelinde faaliyet gösterenler için uyum maliyetlerinin ve idari yüklerin azaltılması.
- Güçlendirilmiş uygulama yoluyla **uyumlu işletmelerin korunması** (çevresel hedeflerin karşılanmasını sağlarken.)

ESPR'nin faydaları: tüketiciler

- **Daha iyi bilgiye** erişim, tüketicilerin ve işletmelerin ürün satın alırken bilinçli seçimler yapmasını sağlar.
- **Daha yüksek kaliteli** ürünlere erişim.
- **Maliyet tasarrufu :**
 - Düzenlemeye tabi ürünlerin üretim maliyetlerinin artması ve bu maliyetlerin bir kısmının tüketicilere yansıtılması ihtimali.
 - Ancak: fiyat artışları, uzun vadede tüketiciler için mali tasarruflarla fazlasıyla dengelenmektedir. (mevcut Eko-tasarım Direktifi kapsamındaki deneyimin gösterdiği gibi).
 - Gelişmiş ürün performansı ve daha uzun işlevsellik sayesinde genel maliyet tasarrufu :
 - Daha düşük enerji ve kaynak tüketimi (örneğin çamaşır makineleri için su),
 - Daha iyi performans, dayanıklılık, yükseltilebilirlik ve onarılabirlik (ürün değiştirme ihtiyacının azalması ile).
 - Ömrün sonunda daha yüksek değer.

Daha iyi bir yeşil dönüşüm için tüketicilerin güçlendirilmesine yönelik bir Direktif Teklifi :

- Haksız uygulamalara karşı koruma
- Bilgilendirme

Yeşil dönüşümde tüketicilerin güçlendirilmesi için teklif

- *Haksız uygulamalara karşı daha iyi koruma ve daha iyi bilgilendirme yoluyla yeşil geçiş için tüketicilerin güçlendirilmesine ilişkin 2005/29/EC ve 2011/83/EU sayılı Direktifleri tadil eden bir Direktif için Teklif COM(2022) 143 final (30.03.2022)*
- Bu teklif aşağıdaki hususları değiştirmektedir :
 - Tüketici Hakları Direktifi (değiştirilmiş haliyle 25/10/2011 tarihli ve 2011/83/EU sayılı Direktif).
 - Haksız Ticari Uygulamalar Direktifi (değiştirilmiş şekliyle 11/05/2005 tarihli ve 2005/29/EC sayılı Direktif).

Neden mi? Kamu danışma sürecinden çıkan temel sonuçlar

- Kamu istişaresi (Komisyon tarafından): 12.000'den fazla tüketicinin yanı sıra şirketler, tüketici uzmanları ve ulusal makamlar.
1. Yaygın adil olmayan ticari uygulamalar :
 - Tüketicilerin yeşil dönüşüme katılmalarını ve sürdürülebilir seçimler yapmalarını engellemek.
 - Şunları içerir:
 - Güvenilirliğinin doğrulanması zor olan ürünler üzerindeki çevresel iddialar (en büyük engel olarak görülmektedir).
 - Yanıltıcı çevresel iddialar ('yeşil badana').
 - Şeffaf ve güvenilir olmayan sürdürülebilirlik etiketleri.
 - Malların planlı olarak erken eskitilmesi.
 2. Tüketiciler bir ürünün onarım gerektirmeden daha uzun süre dayanması için fazladan ödeme yapmaya hazırlardır(katılımcıların yaklaşık %50'si).

Tüketici Hakları Direktifinde önerilen değişiklikler

Satıcıların satın almadan önce tüketicilere aşığıdaki konularda bilgi verme yükümlülüğü :

- **Dayanıklılık:** Satıcı, tüketicileri ürünlerin garantili dayanıklılığı hakkında bilgilendirmelidir, yani eğer üretici :
 - Tüketim malları 2 yıldan fazla ticari dayanıklılık garantisi sunmuşsa.
 - Enerji kullanan ürünler ticari bir dayanıklılık garantisi hakkında bilgi vermemişse.
 - **Onarımlar ve güncellemeler :** Satıcı, üretici tarafından sağlanan onarımlarla ilgili bilgileri sağlamalıdır, örneğin :
 - Onarılabilirlik puanı (geçerli olduğu durumlarda).
 - Yedek parçaların veya onarım kılavuzunun mevcudiyeti hakkında.
 - Üretici tarafından sağlanan yazılım güncellemeleri (akıllı cihazlar ve dijital içerik ve hizmetler için).
- Üreticiler ve satıcılar bu bilgileri tüketiciye sunmanın en iyi yoluna karar vereceklerdir (ambalaj üzerinde veya web sitesindeki ürün açıklamasında).

Haksız Ticari Uygulamalar Direktifinde (UCPD) önerilen değişiklikler

1. Bir satıcının tüketicileri yanıltamayacağı ürün özellikleri listesinin aşağıdakileri de içerecek şekilde genişletilmesi:
 - Çevresel veya sosyal etki.
 - Dayanıklılık ve onarılabirlik.
2. Yasaklanmış haksız ticari uygulamalar listesinin ("kara liste" olarak adlandırılan), diğerlerinin yanı sıra yeni uygulamalarla genişletilmesi :
 - a. Planlı eskitme ile ilgili olarak: tüketicilerin aşağıdaki konularda bilgilendirilmemesi :
 - Dayanıklılığı sınırlamak için getirilen özellikler. (örneğin, belirli bir süre sonra malın işlevselliğini durduran veya düşüren bir yazılım.
 - Orijinal üretici tarafından sağlanmayan sarf malzemeleri, yedek parçalar veya aksesuarlar kullanıldığında sınırlı işlevselliğe sahip bir mal.
 - b. Yeşil badana yasağı.**

Haksız Ticari Uygulamalar Direktifinde (UCPD) önerilen değişiklikler

b. Yeşil badana yasağı: Yeşil badana uygulamaları şunları içerir :

- Genel, belirsiz çevresel iddialarda bulunmak (örneğin 'çevre dostu', 'eko' veya 'yeşil')
 - Ürünün veya tüccarın mükemmel çevresel performansı izlenimi yaratan, ancak kanıtlanamayan (doğrulanamayan) iddialar, yani :
 - açık, objektif ve doğrulanabilir taahhütler ve hedefler.
 - bağımsız bir izleme sistemi.
 - Gerçekte ürünün sadece belirli bir yönüyle ilgili olduğu halde, tüm ürün hakkında çevresel bir iddiada bulunmak.
 - Üçüncü taraf doğrulama planına dayanmayan veya kamu yetkilileri tarafından oluşturulmayan gönüllü bir sürdürülebilirlik etiketi sergilemek.
- Bu şeyler vaka bazında değerlendirmeler gerektirir.

Haksız Ticari Uygulamalar Direktifinde (UCPD) önerilen değişiklikler: faydalar

- Ticaret yapanlar için yasal kesinlięin saęlanması.
- Yeşil badana ve ürünlerin erken eskimesi ile ilgili davaların yürütülmesinin kolaylaştırılması.
- Ürünlerin çevre üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması:
 - Tüketicilerin çevre için rakiplerinden gerçekten daha iyi olan ürünleri seçmelerini sağlamak.
 - Çevresel açıdan daha sürdürülebilir ürünlere yönelik rekabetin teşvik edilmesi.
- Tüccarlar tarafından AB hukukunun ihlal edilmesi durumunda, tüketicilerin temsili davalar yoluyla kolektif çıkarlarını korumalarının sağlanması :
 - Yani, özellikle tüketici örgütleri ve/veya bağımsız kamu kurumları gibi temsilci kuruluşlar tarafından açılan davalar yoluyla. (yani, Temsili Eylemler Direktifi (AB)2020/1828 kapsamındaki toplu tazminat prosedürü).
 - Değişiklikler kabul edildikten ve Üye Devletlerin ulusal mevzuatına aktarıldıktan sonra.

Açık çevresel iddiaların doğrulanması ve iletilmesine ilişkin bir Direktif teklifi

(Yeşil Talepler Direktifi) (22/03/ 2023)

- Yeşil geçiş için tüketicilerin güçlendirilmesine yönelik bir Direktif teklifini (Haksız Ticari Uygulamalar Direktifini tadil eden) tamamlar ve yeşil badana uygulamalarıyla daha etkin bir şekilde mücadele eder.

Yeşil Talepler Direktifi için Teklif: Neden?

- Sürdürülebilirlik etiketlerinin çoğalması: AB'de 230'dan fazla etiket var, bunların yarısında (bağımsız üçüncü taraf) doğrulama yok.
 - 1992'den beri güvenilir olan gönüllü AB Eko-etiketinin aksine.
- Yeşil badana uygulamaları (muğlak, yanıltıcı ve/veya asılsız yeşil iddialar) yaygındır.
- Bu şu sonuçlara yol açar :
 - Tüketicilerin kafa karışıklığı ve yeşil iddialara güven eksikliği
 - Şirketler için eşit olmayan rekabet alanı (yani çevresel performanslarını iyileştirmek için gerçekten çalışan şirketlere haksızlık).
- Tüketicilerin tüketim alışkanlıklarını değiştirebilmeleri için güvenilir, doğrulanabilir bilgilere ihtiyaçları vardır.

Yeşil Talepler Direktifi için Teklif: hedefler

- Şirketlerin, ürün ve hizmetlerinin çevresel değerleri hakkında yanıltıcı veya doğrulanmamış iddialarda bulunmalarını engellemek (örneğin, "Ambalaj %50 geri dönüştürülmüş plastikten yapılmıştır").
- Tüketicilerin bilinçli çevresel tercihler yapmasını sağlamak.

Yeşil Talepler Direktifi için Teklif

- Teklif sadece halihazırda diğer AB kuralları kapsamında olmayan taleplerle ilgilidir.
 - AB mevzuatının belirli bir sektör veya ürün kategorisi için çevresel iddialara ilişkin daha spesifik kurallar getirmesi halinde, bu kurallar teklifin kurallarından üstün olacaktır.
 - Mevcut kurallara örnekler :
 - EU Ecolabel = = bağımsız uzmanlar tarafından doğrulanan, AB'nin çevresel mükemmellik için resmi gönüllü etiketi.
 - Enerji verimliliği etiketi;
 - Organik tarım etiketi.
- Ayrıca, AB dışında yerleşik olan ve AB tüketicilerine yönelik gönüllü çevresel iddialarda bulunan işletmeleri de hedef almaktadır.

Yeşil Beyanlar Direktifi için Teklif: çevresel beyanlar ve etiketler için net bir rejim

- Çevre etiketleri: diğerlerinin yanı sıra, bunların yaygınlaşması ve güvenilirlik sorunlarının ele alınmasına yönelik gereklilikler :
 - AB düzeyindeki programları teşvik etmek için yeni çevresel etiketleme programlarının yasaklanması :
 - AB düzeyinde geliştirilmediği sürece yeni kamu programlarına izin verilmeyecektir
 - Yeni özel programlara ancak Üye Devletlere AB pazarı için katma değerlerini (çevresel hedefleri veya etkilerin kapsamı açısından) kanıtlayabilmeleri ve bir ön onay almaları halinde izin verilmektedir.
 - Onaylanması halinde, bu tür planlar Komisyon tarafından yapılacak bir bildirim ve onaya tabi olacaktır.
 - Yasak AB Eko-etiketini ivme kazandırabilir
 - **Bağımsız doğrulama için sağlam bir sistem:** Etiketler şeffaf olmalı, üçüncü bir tarafça doğrulanmalı ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

Yeşil Beyanlar Direktifi için Teklif: çevresel beyanlar ve etiketler için net bir rejim

- **Gönüllü yeşil talepler :**
 - İlgili çevresel etkiler ve bunlar arasındaki her türlü ödünleşim bilimsel kanıtlarla doğrulanmalıdır.
 - Bu kanıtlama ex-ante (yani iddialar piyasaya sürülmeden önce) doğrulanmalıdır.).
 - Şirketlerin çevresel iddialarını nasıl kanıtlamaları gerektiğine ilişkin ortak kriterler.
- Ürünlerin veya kuruluşların diğer ürün ve kuruluşlarla **karşılaştırılması**: adil olmalı ve eşdeğer bilgi ve verilere dayanmalıdır.
- **AB kurallarında belirtilmediği sürece, ürünün genel çevresel etkisine (örneğin biyoçeşitlilik, iklim, su tüketimi, toprak) ilişkin toplu puanlama kullanan iddialara veya etiketlere izin verilmeyecektir.**

Uygulamada yeşil iddiaların doğrulanması ve uygulanması

- **Üye Devletler :**

- Şirketlerin gönüllü yeşil iddialarda bulunurken asgari doğrulama ve iletişim gerekliliklerine uymalarını sağlamak ile gereklidirlerdir.
- Direktifin gerekliliklerine göre doğrulama ve uygulama süreçlerinin oluşturulmasından sorumludurlardır.
 - bağımsız ve akredite doğrulayıcılar tarafından gerçekleştirileceklerdir.
 - Doğrulayıcı daha sonra AB genelinde tanınan bir uygunluk sertifikası düzenleyecektir.

- **Tüketicilerin,** ticari faaliyette bulunanların AB hukukunu ihlal etmesi durumunda, temsili davalar yoluyla kolektif menfaatlerini korumaları sağlanmıştır:

- Yani, özellikle tüketici örgütleri ve/veya bağımsız kamu kurumları gibi temsilci kuruluşlar tarafından açılan davalar yoluyla

Yeşil Tazminat Direktifi Teklifi: Küçük ve orta ölçekli şirketler üzerindeki etkisi

- **Mikro işletmelerin** (10'dan az çalışan ve 2 milyon Avro'dan az ciro) yükümlülüklerden **muaf tutulması** (kendileri kuralları kullanmak istemedikleri sürece).
 - Zorunlulukların küçük işletmeler üzerinde büyük işletmelere kıyasla orantısız bir etki yaratmasını önlemek.
- KOBİ'lerin gereklilikleri uygulamasına **yardımcı olacak destek**.
 - Üye Devletlerin (teklif ile talep edilmektedir) aşağıdaki şeylere erişimi kolaylaştırması: :
 - Mali destek.
 - Organizasyonel ve teknik yardım.
 - Komisyon şu şeylere finansman sağlayacaktır :
 - Sağlam iddiaları desteklemek için veri sağlamak.
 - KOBİ'ler için hesaplama araçları geliştirmek.
 - KOBİ'leri yeşil dönüşüme katılmaya ve meşru çevresel talepleri desteklemeye teşvik etmek için.

Yeşil Talepler Direktifi Teklifi: Tüketiciler için faydalar

- Yeşil badana uygulamasının önlenmesi.
- Ürünlere ilişkin güvenilir, karşılaştırılabilir ve doğrulanabilir çevresel bilgilerin herkes tarafından erişilebilir olması.
- Güvenilir çevre etiketleri ve iddiaları.
- Çevre etiketlerinin yaygınlaşmasını durdurun.
- Tüketiciler daha bilinçli satın alma kararları verebilir ve yeşil dönüşüme katkıda bulunabilirler.

Yeşil Tazminat Direktifi Teklifi: İşletmeler için faydalar

- Şirketlerin eşit bir rekabet alanında yarışmaları.
 - AB genelinde yeşil taleplere yönelik ortak yaklaşım nedeniyle.
- Ürün ve faaliyetlerinin çevresel sürdürülebilirliğini artırmak için samimi bir çaba gösteren şirketler rekabet avantajına sahip olacaklardır.
- Daha çevreci ürün ve çözümlere daha fazla talep olması.
- AB içinde ve dışında ticaret yapan AB işletmeleri için artan güvenilirlik.
- Taleplerini AB çapında tanınan bir uygunluk sertifikası veren akredite bir doğrulayıcıya onaylatan işletmeler için maliyet tasarrufu.

Hakkında Direktif için Önerge
mallarin onarimini teşvik eden ortak kurallar
("Onarım Hakkı" teklifi)

"Onarım Hakkı" teklifi

- Malların tamirini teşvik eden ortak kurallara ilişkin bir Direktif Teklifi ve değişiklik:
 - Tüketicinin korunmasına ilişkin kanunların uygulanmasından sorumlu ulusal makamlar arasında işbirliğine ilişkin (AB) 2017/2394 sayılı Tüzük.
 - Mal satış sözleşmelerine ilişkin belirli hususlar hakkında (AB) 2019/771 sayılı Direktif.
 - Temsili Eylemler Direktifi (AB) 2020/1828.
- Kapsanan ürünler : tüketim malları (herhangi bir somut taşınabilir eşya) ve yasal garanti altında olsun veya olmasın bu tür mallarda meydana gelebilecek herhangi bir kusur.

"Onarım Hakkı" teklifi: Neden?

- Kusurlu mallar genellikle tamir edilip yeniden kullanılmak yerine zamanından önce atılır.
- Hala yasal teminat altındaysalar:
 - Birçok tüketici ücretsiz onarım yerine ücretsiz ürün değişimini tercih etmiştir.
 - İade edilen uygun ürünler çoğunlukla çöpe atılmışlardır.
- Yasal garantinin sona ermesinden sonra :
 - Birçok tüketici, süreçle bağlantılı rahatsızlıklar nedeniyle onarımdan vazgeçmektedir:
 - Kabul edilebilir bir fiyata uygun bir onarım servisi bulmanın zor olması.
 - Koşullar hakkında belirsizlik.

"Onarım Hakkı" teklifi: onarımın teşvik edilmesi

- Teklif, yasal güvencenin hem içinde hem de ötesinde onarımı teşvik edecektir:
- Garanti kapsamında:
 - Malların Satışı Direktifi şunları öngörmektedir:
 - Tüketici, malın satış sözleşmesine uygun olmamasından kaynaklanan kusurların ortaya çıkması halinde, 2 yıl süreyle satıcıdan malın ücretsiz olarak onarılmasını veya değiştirilmesini talep edebilir.
 - Yeni kurallar uyarınca, onarımın daha ucuz veya eşit maliyetli olduğu durumlarda, satıcıların değiştirme yerine ücretsiz onarım sağlaması gerekecektir:
 - makul bir süre içinde
 - ve tüketici için herhangi bir rahatsızlık çıkarmadan.
- Yasal garantinin ötesinde: tüketiciler onarım için daha kolay ve daha ucuz seçeneklere sahip olacaklardır.
 - AB yasal düzenlemeleri kapsamında tamir edilebilirlik şartlarına tabi olan malların (TV veya bulaşık makinesi gibi) üreticileri, bir ürünü satın aldıktan sonra 5-10 yıl boyunca (ürünün türüne bağlı olarak) ücret karşılığında tamir etmekle yükümlü olacaklardır.
 - Bunun mümkün olmadığı süreler haricinde (örneğin ürünler teknik olarak onarımı mümkün olmayacak şekilde hasar görmüşse).

"Onarım Hakkı" teklifi: onarımın teşvik edilmesi

- Tüketiciler uygun onarım hizmetlerini daha kolay bulacaklardır.
 - Örneğin, tüketicilerin konum gibi farklı arama kriterlerine göre kolayca bir tamirci bulabilecekleri ulusal eşleştirme çevrimiçi onarım platformları aracılığıyla.
- Tüketiciler, tamirciden **Avrupa Onarım Bilgi Formunu** sağlamasını talep etme hakkına sahip olacaktır.
 - Formdaki bilgiler: fiyat ve onarımın temel koşulları (örn. onarım süresi; onarım sırasında yedek ürünün mevcudiyeti)
 - Bu form, tüketicilerin farklı onarım hizmetlerini kolayca karşılaştırmasına yardımcı olacaktır
 - **Bir Avrupa onarım standardı** geliştirilecektir: daha yüksek kalitede hizmet vermeyi taahhüt eden (örneğin süre açısından) onarımcıların belirlenmesine yardımcı olmak için.

"Onarım Hakkı" teklifinin etkisi: tüketiciler

- Tüketiciler için ayıplı mallarını değiştirmek yerine (yasal garanti kapsamında olmasa bile) tamir ettirmenin daha kolay ve cazip hale getirilmesi:
 - tamir hizmetlerinin mevcudiyeti ve koşulları konusunda şeffaflığın artırılması onarım hizmetlerinin karşılaştırılmasının kolaylaştırılması,
 - üreticilerden, kusurun niteliğine bakılmaksızın, belirli malların yasal garantinin ötesinde bir ücret karşılığında onarılmasını talep etme hakkının yaratılması.
- Tüketiciler daha fazla ürünü tamir ederek ve daha uzun süre kullanarak:
 - sürdürülebilir tüketime katkıda bulunacaklardır.
 - önemli tasarruflar elde edeceklerdir. (önümüzdeki 15 yıl içinde 176,5 milyar Euro tutarında).

"Onarım Hakkı" teklifinin etkileri

- Çevre için: Daha az atılmış ürün anlamına gelir (15 yılda tahmini tasarruf)
 - daha az atık (3 milyon atığın önlenmesi).
 - Yeni ürünler üretmek için daha az malzemeye ihtiyaç duyulması (1,8 milyon ton tasarruf).
 - Üretim ve satış sürecinde daha az sera gazı emisyonu (18,5 milyon ton tasarruf)).
- Ekonomi için:
 - Satıcı ve üreticilerin, yasal garanti kapsamında ücretsiz olarak değiştirmek yerine ürünleri tamir etmeleri nedeniyle tasarruf etmeleri (önümüzdeki 15 yıl içinde 15,6 milyar Avro olarak tahmin edilmektedir).
 - Üreticilerin ve satıcıların, onarımı daha kolay ürünlerle daha sürdürülebilir iş modelleri geliştirmeleri için teşvik edilmesi.
 - Onarım hizmetlerine yönelik daha fazla talep onarım sektörünü canlandırması.
 - AB'de ağırlıklı olarak onarım sektöründe olmak üzere istihdamda net bir artış.

Sürdürülebilir tüketime ilişkin diğer Komisyon girişimleri ile bağlantılar

- **Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzük Teklifi :**
 - Üreticilerin, malları teknik olarak onarılabilir hale getirmek için tasarım yoluyla onarılabilir hale getirmelerine yönelik gereklilikleri belirler.
 - **Yeşil dönüşüm için tüketicilerin güçlendirilmesine ilişkin Direktif Teklifi:**
 - Tüketicilerin satış noktasında ürünlerin dayanıklılığı ve tamir edilebilirliği hakkında daha fazla bilgi edinmesine yardımcı olacaktır.
 - **Yeşil Talepler Direktifi için teklif :**
 - çevresel iddiaların kanıtlanması, doğrulanması ve iletişimine ilişkin özel gereklilikler belirlemektedir (ve daha önce kabul edilen Tüketicilerin yeşil geçiş için Güçlendirilmesine ilişkin teklifi tamamlamaktadır).
- Birlikte, 'onarım hakkını' tüketiciler için etkili hale getireceklerdir.

Atıkların Taşınmasına İlişkin Tüzükte Değişiklik Yapılmasına Dair
Tüzük Teklifi

Gemi geri dönüşümüne ilişkin (AB) 1257/2013 sayılı Tüzük

Elektronik yük taşımacılığı bilgilerine ilişkin (AB) 2020/1056 sayılı
Tüzük.

(17.11.2021)

Atık Sevkiyatlarına ilişkin (AT) 1013/2006 sayılı Tüzüğün Revizyonu: amaçlar

- Mevcut çerçevenin uygulanmasını güçlendirmek.
- AB içinde temiz ve dögüsel bir ekonomiyi desteklemek.
- AB'nin AB dışındaki ülkelere ihraç ettiği atıkların yönetimini iyileştirmek.
- AB'nin atık sorunlarını üçüncü ülkelere ihraç etmemesini sağlamak.

Atık Sevkiyatlarına ilişkin (AT) 1013/2006 sayılı Tüzüğün revizyonu: önlemler

1. AB atık ihracatına yönelik kuralların güçlendirilmesi.

II. AB'nin tehlikeli olmayan ('yeşil listeli') atık ihracatı:

- ve bu atıkları sürdürülebilir şekilde işleme kabiliyetlerini gösteren OECD üyesi olmayan ülkelere izin verilir.
- Komisyon, bu tür alıcı ülkelerin bir listesini hazırlayacaktır.

III. AB'nin OECD ülkelerine atık ihracatının daha yakından izlenmesi.

- Hedef ülkede olası çevresel zararlara ilişkin endişeler olması durumunda Komisyon'un bunları askıya alma imkanı.

iii. AB'den atık ihraç eden tüm şirketlerin, atık gönderdikleri tesislerde bağımsız denetimler yapmaları gerekmektedir.

- bu tesislerin atıkları çevreye duyarlı bir şekilde yönetebilmelerini sağlamak amacıyla.

Atık Sevkiyatlarına ilişkin (AT) 1013/2006 sayılı Tüzüğün revizyonu: önlemler

2. Yasadışı atık ihracatı ile daha etkin mücadele.

- İşbirliği ve koordinasyonu artırmak için bir AB atık sevkiyatı uygulama grubunun (çevre, gümrük, polis ve diğer ilgili ulusal denetim makamlarından oluşan) kurulması.
- AB Üye Devletleri tarafından atık kaçakçılığı konusunda yürütülen ulusötesi soruşturmaların Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmesi (Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Ofisi (OLAF) ile birlikte).
- İdari cezalara ilişkin kuralların güçlendirilmesi.

3. AB'de geri dönüşüm veya yeniden kullanım için atıkların taşınmasını kolaylaştırmak.

- Bilgi ve belgelerin düzenlenmesi ve değişimine yönelik prosedürlerin dijitalleştirilmesi (şu anda çoğunlukla kağıt tabanlı).
 - Atık sınıflandırmasının uyumlaştırılması.
 - Atıkların yakılması ve düzenli depolanması için yapılacak sevkiyatlara ilişkin daha katı koşullar getirilecek ve bu sevkiyatlara yalnızca sınırlı ve gerekçeli durumlarda izin verilecektir.
- İsveç'in AB Konseyi dönem başkanlığı (1 Ocak-30 Haziran) 20 Haziran 2023 tarihinde yapılacak Çevre Konseyi'nde dosya üzerinde bir yaklaşıma varmayı hedefliyor.

Yapı Malzemeleri Tüzüğü'nün(CPR) revizyonu:

İnşaat ürünlerinin pazarlanmasına ilişkin uyumlaştırılmış koşulları belirleyen bir Tüzük Teklifi,

- Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin (AB) 2019/1020 sayılı Tüzükte değişiklik yapılması.
- 305/2011 sayılı Yapı Malzemeleri Tüzüğü'nün (AB) yürürlükten kaldırılması

Yapı Malzemeleri Tüzüğü'nün (CPR) Revizyonu

- Revize edilen CPR, inşaat ürünleri için sürdürülebilirlik kriterleri belirleyecektir.
- Üye Devletler, sınır ötesi ticaret yapmadıkları takdirde, mikro işletmeleri CPR'nin belirli yükümlülüklerinden muaf tutmayı tercih edebilirler.
- Sürdürülebilir Ürünler için Eko-Tasarım Tüzüğü (ESPR) ile bağlantı:
 - ESPR genel bir çerçeve sunmaktadır ve ürünlerin veya ürün kategorilerinin özelliğine göre daha kesin kurallar uygulanacaktır.
 - Bu yaklaşımı takiben, revize edilmiş CPR inşaat ürünleri için sürdürülebilirlik kriterleri belirleyecektir

CPR'ın revizyonu: faydalar

Gözden geçirilmiş CPR şunları yapacaktır:

- ürünlerin yeniden kullanımını teşvik edecektir.
- Özellikle gelişmiş bir standardizasyon süreci yoluyla uyum maliyetlerini en aza indirecektir.
- Dijitalleşme potansiyelinden azami ölçüde yararlanarak idari yükleri azalacaktır.
- ulusal gerekliliklerin azaltılmasını sağlayacaktır.
- Tüm Üye Devletlerde başta KOBİ'ler olmak üzere tüm üreticiler için eşit bir rekabet alanı yaratmasını sağlayacaktır.
- inşaat ürünlerinin AB içinde serbest dolaşımını sağlayacaktır.

CPR'ın revizyonu: önlemler

- Daha güvenli ve daha çevreci ürünler için yeni ürün gereksinimleri:
 - İnşaat ürünlerinin tasarım ve üretiminin en son teknolojiye dayalı olmasını sağlamak.
 - Çevre ve iklim performanslarını iyileştirmek, yani bu ürünleri daha dayanıklı, tamir edilebilir, geri dönüştürülebilir, yeniden üretimi daha kolay hale getirmek.
- İnşaat ürünlerinin performansını değerlendirmek ve iletmek için uyumlaştırılmış bir çerçevenin oluşturulması.
- İnşaat ürünlerinin performansına ilişkin ortak (uyumlaştırılmış) Avrupa standartlarının standardizasyon kuruluşları tarafından daha kolay sunulması.
- Tüm bilgi ve belgelerin dijital formda işlenebileceği (Dijital Ürün Pasaportları gibi) göz önüne alındığında, işletmeler ve vatandaşlar için geliştirilmiş dijital ürün bilgileri:
 - dijital bir biçimde işlenebilir şekilde (Dijital Ürün Pasaportları gibi)
 - bir yapı ürünleri veritabanında saklanabilir olması, paylaşılabilir ve erişilebilir olması
- Yenilikçi iş modellerini (3D baskı gibi) kolaylaştıracak kurallar.

Revize edilen CPR üreticiler için ne anlama geliyor?

- İnşaat ürünleri üreticileri, ürünlerinin yaşam döngüsü hakkında çevresel bilgi vermek zorunda kalacaklar.
- Ayrıca, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli yükümlülüklerle uymaları gerekecektir:
 - Bir ürünün ve ambalajının, örneğin yeniden kullanım, yeniden üretim ve geri dönüşümü kolaylaştıracak şekilde sürdürülebilir tasarımı ve üretimi.
 - Geri dönüştürülebilir malzemelerin tercih edilmesi.
 - Geri dönüştürülmüş malzemelerin (yani geri dönüşümden elde edilen malzemelerin) tercih edilmesi.
 - Minimum geri dönüştürülmüş içerik yükümlülüklerine ve çevresel sürdürülebilirlik unsurlarına ilişkin diğer sınır değerlere uyulması (Sürdürülebilir Ürünler için Eko-tasarım Tüzüğü'nün gerekliliklerinin yansıtılması).
 - Ürün veri tabanlarında, ürünlerin kullanımı ve onarımı için talimatlar bulundurmak.

Revize edilen CPR üreticiler için ne anlama geliyor?

- Uyumluluđu, yani ürünlerin AB gerekliliklerini karşıladığını kanıtlamak için üreticinin aşağıdakileri sağlaması gerekecektir:
 - Performans Beyanı.
 - Uygunluk Beyanı (Madde 5(2)'ye göre yetkilendirilmiş bir kanun belirli bir ürün için ürün gerekliliklerini belirlediğinde gereklidir).
 - Kullanım amacını ve performans ve uygunluğu göstermek için gerekli tüm unsurları açıklayan teknik belge.
- Buna ek olarak, ürüne DE işareti iliřtirilmesi gerekecektir.

2006/66/EC sayılı mevcut Piller Direktifini yürürlükten kaldıran,
piller ve atık pillere ilişkin bir Tüzük Teklifi (10/12/2020)

Yeni bir Piller Tüzüğü Teklifi

- Neden mi?
 - Pillere yönelik küresel talep: 2030 yılına kadar 14 kat artacaktır. (elektrikli araçların büyük oranlı gelişimi nedeniyle de).
 - AB bu talebin %17'sini karşılayabilir.
 - Pil üretiminde yüksek çevresel ayak izi:
 - Pil üretmek için birçok yeni hammadde tedarik ediliyor.
 - Atık piller çevreye zarar verebilecek tehlikeli maddeler içerir.
- Durum:
 - 10/12/2020: Komisyon teklifi.
 - 09/12/2022: 09/12/2022 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey arasında varılan geçici siyasi anlaşma.
 - Anlaşma geçici olup her iki kurumda da resmi olarak kabul edilmeyi beklemektedir..

Amaç

- Pilleri yaşam döngüleri boyunca (üretimden yeniden kullanım ve geri dönüşüme kadar) düzenleyerek bir DE'yi teşvik etmek ve bunların
 - Güvenli ve rekabetçi olmaları.
 - Atık pil kaynaklarını yeni piller için kullanarak
 - geri dönüştürülebilir olmalarını sağlayarak
- Pillerin dögüsel olmaları
 - Sürdürülebilir şekilde üretilmiştir, yani düşük kaynak tüketimi ve az atık oluşumu ile.
 - Kullanım ömürlerinin sonunda uygun şekilde toplanması ve geri dönüştürülürmesi ile.

Kapsam: Tüm Piller

- Taşınabilir Piller.
- Otomatik pilleri:
 - SLI pilleri (araçların ve makinelerin çalıştırılması, aydınlatılması veya ateşlenmesi için güç sağlayan).
 - Hafif ulaşım araçları (LMT) pilleri (E-bisiklet gibi tekerlekli araçlara çekiş gücü sağlar).
- Elektrikli araç (EV) pilleri.
- Endüstriyel piller.

Toplama hedefleri

- Hedefler zaman içinde kademeli olarak artacaktır (istikrarlı bir geri dönüşürülmüş malzeme akışı sağlamak için).
- Taşınabilir piller:
 - 45% by 2023
 - 63% by 2027
 - 73% by 2030.
- LMT piller:
 - 2028'e kadar %51
 - 2031'e kadar %61.
- Komisyon, özellikle genel kullanıma yönelik taşınabilir piller için depozito iade sistemlerinin kurulmasının fizibilitesini ve faydalarını (2027 yılı sonuna kadar) değerlendirmelidir.

Geri kazanım hedefleri & Geri dönüştürülmüş içerik gereklilikler

- Atık pillerden lityum geri kazanımı hedefi :
 - 2027'ye kadar %50
 - 2031'de %80
- Aşağıdakiler için 2025 yılına kadar geri dönüşüm verimliliği hedefi :
 - Nikel-kadmiyum piller: 80%
 - Diğer atık piller: 50%
- Endüstriyel, SLI piller ve elektrikli araç pilleri için zorunlu minimum geri dönüştürülmüş içerik seviyeleri :
 - Seviyeler: kobalt (%16), kurşun (%85), lityum (%6) ve nikel (%6).
 - Pillerin geri dönüştürülmüş içerik belgesine sahip olması zorunluluğu.

Sürdürülebilirlik gereklilikleri

- Performans, dayanıklılık ve güvenlik kriterleri.
- Tehlikeli maddeler (örn. cıva, kadmiyum, kurşun) için sıkı kısıtlamalar.
- Pillerin daha kolay çıkarılabilmesi ve değiştirilebilmesi için gerekenler :
 - Cihazlardaki taşınabilir piller: tüketicilerin bunları kolayca çıkarabilecekleri ve değiştirebilecekleri şekilde tasarlanmalıdır.
 - LMT pilleri: bağımsız bir profesyonel tarafından değiştirilebilir olmalıdır.
- Endüstriyel ve elektrikli araç pillerinin sabit enerji depolama pilleri olarak yeniden kullanımını kolaylaştırmak için gerekenler.
 - onlara ikinci bir hayat vermek.

Bilgi ve etiketleme gereklilikleri

- Tüm piller: Etiketler ve QR kodları, ile:
 - Kapasiteleri, performansları, dayanıklılıkları, kimyasal bileşimleri ile ilgili bilgiler (Tüzüğün yürürlüğe girmesinden 36 ay sonra uygulanabilir)
 - "Ayrı toplama" sembolü (42 aydan sonra geçerlidir)
- EV aküleri, LMT aküleri ve 2kWh üzerinde kapasiteye sahip şarj edilebilir endüstriyel piller:
 - Pillerin karbon ayak izi hakkında zorunlu bilgi: Üretimde harcanan karbonu özetleyen bir karbon ayak izi beyanı ve etiketi.
 - Pil modeline ilişkin bilgilerin yanı sıra bireysel pil ve kullanımına özgü bilgileri içeren "Dijital Pil Pasaportu".

Durum tespiti gerekliliği

- Neden mi? 2016 yılında yayınlanan bir rapor (AI) Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ndeki kobalt madenlerinde 35.000 çocuk işçinin çalıştığını ortaya koymuştur.
- Kapsam: AB pazarına pil süren tüm şirketler (KOBİ'ler için bir muafiyetle birlikte):
- Gereklilik: Bir "durum tespiti politikası" geliştirilmesi ve uygulanması:
- Pil üretimi için kullanılan malzemelerin sorumlu bir şekilde tedarik edildiğinin gösterilmesi.
 - Hammaddelerin ve ikincil hammaddelerin çıkarılması, işlenmesi ve ticareti ile ilgili sosyal ve çevresel risklerin tanımlanmasını ve azaltılmasını gerektirir.
- "Durum tespiti politikası" hammadde tedarikindeki suiistimalleri ele almalıdır.

İkincil mevzuatın kademeli olarak yürürlüğe girmesi ve uygulanması

- Komisyon (31/12/2030 tarihine kadar), genel kullanıma yönelik şarj edilemeyen taşınabilir pillerin kullanımının aşamalı olarak kaldırılıp kaldırılmayacağını değerlendirecektir.
- Tüzük, piller için GÜS'ü kapsamlı bir şekilde düzenlemektedir.
 - GÜS planına ilişkin 2008 Atık Çerçeve Direktifi kuralları geçerli değildir.
 - GÜS hükümleri (Madde 47) 2025 yılı ortalarında uygulanmaya başlayacaktır.
- Taşınabilir pillerin tüketiciler tarafından kolayca çıkarılıp değiştirilebilmesi gerekliliği.
 - yeni Tüzüğün yürürlüğe girmesinden 3,5 yıl sonra uygulanacak ve operatörlere ürünlerinin tasarımını bu gerekliliğe uyarlamaları için yeterli zaman bırakacaktır.
- Tüzük genel bir düzenleyici çerçeve oluşturmaktadır..
 - Bazı teknik hususların tam olarak işlerlik kazanması için ikincil mevzuat gerekmektedir: 2024 ila 2028 yılları arasında kabul edilecek yetki devri ve uygulama kanunları.
 - Örneğin, karbon ayak izi, geri dönüştürülmüş içerik, performans ve dayanıklılığa ilişkin sürdürülebilirlik gereklilikleri 2024 yılından itibaren kademeli olarak uygulamaya konulacaktır.

Ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin bir Tüzük Teklifi, şunları değiştiriyor:

- Ürünlerin piyasa gözetimi ve uygunluğuna ilişkin (AB) 2019/1020 sayılı Tüzük.
- Belirli plastik ürünlerin çevre üzerindeki etkisinin azaltılmasına ilişkin (AB) 2019/904 sayılı Direktif (Tek Kullanımlık Plastikler (SUP) Direktifi).
- Ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin 94/62/EC sayılı Direktifin yürürlükten kaldırılması.

Neden PPW ile ilgili bir Tüzük teklifi?

Mevcut PPWD, aşağıda bahsedilen şeyler gibi ambalajlamanın olumsuz çevresel etkilerini azaltmada başarılı olamamıştır:

- Aşırı ambalaj israfı.
- Ambalaj karmaşıklığında geri dönüştürülemeyen ambalaj miktarının artması.
- Tüketicilerin sınıflandırmasını zorlaştıran kafa karıştırıcı etiketleme.
- Plastik ambalajlarda geri dönüştürülmüş içeriğin kullanımının çok düşük olması (bu da değerli kaynakların büyük ölçüde kaybedilmesi anlamına gelmektedir).
- Ambalajlamanın önemli bir çevresel etkisinin olması.

Neden PPW ile ilgili bir Tüzük teklifi?

- Ambalajlamanın önemli bir çevresel etkisi vardır:
- İşlenmemiş malzemelerin başlıca kullanıcılarından biridir (sera gazı emisyonları ve biyoçeşitlilik kaybına neden olur).
 - AB'de kullanılan plastiklerin yaklaşık %40'ı ve kağıdın %50'si ambalaj içindir
- Giderek artan miktarlarda ambalaj atığı (AB'de geri dönüşüm oranları artmış olsa da gerçek geri dönüşümden daha hızlı artmaktadır).
 - Son 10 yılda ambalaj atıklarında %20'den fazla artış (özellikle tek kullanımlık ambalajlardan kaynaklanan).
 - Daha fazla önlem alınmazsa, üretilen plastik atık hacmi 2018'e kıyasla 2030'a kadar %46, 2040'a kadar ise %61 oranında artacaktır.
- Ambalaj atıkları havayı, toprağı ve su kaynaklarını kirletmektedir (deniz çöpünün yaklaşık yarısını oluşturmaktadır).

Hedefler

- i. Daha fazla yeniden kullanım ve yeniden doldurma sistemleri de dahil olmak üzere ambalaj atıklarını önlemek ve azaltmak.
 - Atıkların önlenmesi (ve ambalaj atığı üretimindeki artış eğiliminin durdurulması) teklifin merkezinde yer almaktadır
 - II. AB pazarındaki tüm ambalajların 2030 yılına kadar ekonomik olarak uygulanabilir bir şekilde geri dönüştürülebilir hale getirilmesi.
 - Bu AB pazarına sunulan tüm plastik ambalajların 2030 yılına kadar uygun maliyetli bir şekilde yeniden kullanılabilmesini veya geri dönüştürülebilmesini sağlamaya yönelik 2018 Plastik Stratejisi hedefine katkıda bulunmaktadır.
 - III. Ambalajlamada işlenmemiş malzeme kullanımının azaltılması, böylece
 - IV. Ambalajlamada geri dönüştürülmüş plastiklerin güvenli bir şekilde kullanımının artırılması.
 - Atık malzemelerin düşük değer ve kalitede yeni ürünlere dönüştürülmesi süreci olan Aşağı Dönüşüm yerine daha yüksek kaliteli ("kapalı döngü") geri dönüşümü mümkün kılmak).
- sektörü 2050 yılına kadar iklim nötr olma yoluna sokmak.

Tüketiciler üzerindeki etkileri

- Tüm ambalajların geri dönüştürülebilir olması (yeni tasarım standartları yoluyla) ve tüketicilerin geri dönüşüm oranlarının artırılmasında aktif bir rol oynamasına olanak tanınması.
- Bazı ürünlere yeniden kullanılabilir veya yeniden doldurulabilir ambalajlarda veya hiç ambalajsız olarak erişim.
- Çok net etiketler sayesinde geri dönüşüm için ayrıştırmanın kolaylaşması.

Küçük ve orta ölçekli şirketler üzerindeki etkiler

- Önerilen tedbirler özellikle KOBİ'ler üzerindeki etkiler açısından taranmıştır.
- Yararlar:
 - Teknolojik ilerlemeye olanak tanıyan öngörülebilirlik ve yasal kesinlik.
 - Ambalaj sektöründe AB çapında daha tutarlı kurallar sayesinde maliyetlerin azaltılması.
 - İstihdam yaratma: Yenilikçi KOBİ'lerde tahmini 600.000 düşük ve yüksek vasıflı istihdam, şu şeyleri göz önünde bulundurarak:
 - Perakende satışta geri alma, dağıtım ve yeniden doldurma için altyapının bakımı.
 - Ambalaj ve tedarik zincirlerinin tasarımı.
- Beklenen önemli olumsuz etkilerden kaçınmak veya bunları hafifletmek için alınacak önlemler :
 - Teklif, yeniden kullanım hedefleri veya restoranlarda tek kullanımlık ambalajların yasaklanması için KOBİ muafiyetleri önermektedir.
 - KOBİ'lerin yeni kurallara uyum sağlamasına yardımcı olacak Komisyon kılavuzu.

Ambalaj atıkları: Hedefler

- Üye Devlet başına kişi başına 2040 yılına kadar %15'lik bir azaltım hedefi (2018 rakamlarıyla karşılaştırıldığında).
- Aşamalı olarak ulaşılacak:
 - 2030 yılına kadar %5 azaltım
 - 2035'e kadar %10 azaltım.
- Mevzuatın değiştirilmediği senaryoya kıyasla toplam atık miktarında %37'lik bir azalmaya yol açacaktır.

Ambalaj atıkları: Hedefe ulaşmak için AB düzeyinde önlemler

- Ambalaj minimizasyonu: Aşırı ambalajlamanın sınırlandırılması, örn:
 - Aşırı ambalajlama için AB çapında standartlar
 - E-ticaret ambalajlarında izin verilen maksimum boş alan.
- Çoğunluğunu tek kullanımlık plastiklerin oluşturduğu bazı gereksiz ve savurgan ambalaj türlerinin yasaklanması.
 - Örneğin meyve ve sebze ambalajları; tüketicilerin kendi tesislerinde yemek yedikleri restoran ve kafelerdeki ambalajlar; otellerdeki minyatür ambalajlar.
- Daha fazla yeniden kullanım ve yeniden doldurma: Belirli ambalaj grupları için ekonomik operatörlere yönelik zorunlu yeniden kullanım veya yeniden doldurma hedefleri (perakende ve yiyecek içecek gibi sektörlerde).
- Plastik şişeler ve alüminyum kutular için zorunlu depozito iade sistemi.

Ambalajların yeniden kullanımını ve yeniden doldurulmasını teşvik etmeye yönelik önlemler: hedefler

- Neden mi? Son 20 yılda yeniden kullanılabilir ambalajlarda önemli bir düşüş yaşandı.
- Şirketlerin ürünlerinin bir kısmının yeniden kullanılabilir veya yeniden doldurulabilir ambalajlarda sunulmasını sağlamaları için AB çapında zorunlu hedefler.
- Bunun en anlamlı olduğu sektörler için hedefler önerilmektedir.
 - İçecek sektörü: Yeniden kullanım sisteminin bir parçası olan bir kaba doldurulması gereken veya tüketicilerin yeniden doldurmak için kendi kaplarıyla gelmelerini sağlayan soğuk ve sıcak içeceklerin payına ilişkin hedefler.
 - 2030'a kadar: %20 & 2040'a kadar: %80
 - Örneğin bira perakendecileri, 2030 yılına kadar mallarının %10'unu, 2040 yılına kadar ise %25'ini yeniden doldurulabilir kaplarda satmak zorunda kalacaktır.
 - Restoranlardan paket servis hazır yemekler: 2030'da %10 ve 2040'ta %40.
 - Nakliye için e-ticaret ambalajları: 2030 yılına kadar %10'unun, 2040 yılına kadar ise %50'sinin yeniden kullanılabilir olması gerekecektir.
- Muafiyetler, örneğin çok küçük dükkanlar için.
- ambalaj sektörüne tedarik zincirinde gerekli uyarlamalar için yasal kesinlik ve zaman kazandıracaktır.

Ambalajların yeniden kullanımını ve yeniden doldurulmasını teşvik etmeye yönelik tedbirler: Üye Devlet düzeyinde

- AB düzeyindeki tedbirlerin, Üye Devletler tarafından kararlaştırılacak ilave ulusal tedbirlerle tamamlanması gerekecektir.
- Teklif örneğın şunları önermektedir:
 - Yeniden kullanılabilir ambalajlar için depozito ve iade planları.
 - Tek kullanımlık ambalajlar için ücretlendirme gibi ekonomik teşvikler.
 - Tüketicilere bir ürünün ambalaj maliyeti hakkında bilgi verilmesi.
 - Şirketlere, belirli ek ürünleri yeniden kullanım veya yeniden doldurma sistemleri aracılığıyla kullanıma sunma yükümlülüğü getirilmesi.
 - örneğın deterjanlar veya teklifin zorunlu hedefler önermediğı diğer ürünler.

Ambalaj atıklarının ayrıştırılması

- Geri dönüşüm için ayrıştırma, net etiketler sayesinde daha kolay hale geldi:
 - Her ambalaj parçası, ambalajın neyden yapıldığını ve hangi atık akışına (geri dönüşüm kutusuna) gitmesi gerektiğini gösteren bir etiket taşıyacaktır.
 - Atık toplama konteynerleri de aynı etiketleri taşıyacak; böylece hangi ambalajın nereye konulacağı hemen anlaşılacaktır.
 - Etiket muhtemelen AB genelinde aynı piktogram şeklinde olacaktır.
- Ayrıca, biyolojik olarak parçalanabilen plastiklerin doğru şekilde bertaraf edilmesine ilişkin kafa karışıklığının üstesinden gelinecektir :
 - çok küçük bir ürün listesi kompostlama için tasarlanacak ve geri kalanı malzeme geri dönüşümüne gidecektir.

Plastik ambalaj: önerilen eylemler

- Tek kullanımlık plastik ambalajların yerine çok kullanımlık ambalajların teşvik edilmesi.
 - Etki değerlendirmesi, tek kullanımlık ambalajdan (kağıt, plastik veya başka türlü) daha ağır plastikten üretilse bile, çok kullanımlı ambalajın genel olarak daha az atık ve olumsuz çevresel etkiye yol açtığını göstermiştir.
- Gereksiz, savurgan ambalajların belirli biçimlerinin yasaklanması.
- Zorunlu asgari geri dönüştürülmüş içerik hedefleri. Bu hedefler :
 - kapalı döngü geri dönüşüme yardımcı olacaktır (yani, önemli bir bozulma veya atık olmadan ürünü kendisine veya benzer bir ürüne geri dönüştürmek)
 - plastik atıkları değerli bir kaynağa dönüştürecektir
 - birincil doğal (fosil ve biyobazlı) kaynakların kullanımını azaltacaktır.
- AB Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi tarafından zorunlu kılınan PET şişeler için geri dönüştürülmüş içerik hedefleri deneyiminin gösterdiği gibi.
- Kompostlamanın çevresel açıdan faydalı olduğu bazı ambalaj türleri için zorunlu kompostlanabilirlik.

Ambalaj geri dönüşümünün önündeki engellerin kaldırılması

I. Sorunlar:

- Plastik atıklar için geri dönüşüm oranları düşük olması.
- Geri dönüştürülmüş atığın sadece düşük kaliteli uygulamalarda kullanılması.
- Sorunları ele almak için önlemler:
 - Geri dönüşüm için tasarım kriterleri: tüm ambalajlara uygulanacak ve aşağıdakilerin yapıldığından emin olunacak :
 - Geri dönüştürülebilir olması.
 - Geri dönüştürülmüş ambalajların, yeni ürünler üretmek için yüksek kaliteli ikincil hammaddeye dönüştürülebilir olması.
 - Piyasaya sürülen ambalajların gerçekten geri dönüştürülebilir olduğunu doğrulamak için bir doğrulama sistemi ile tamamlanmaktadır.

II. Sorun: İkincil hammaddeler için cazip bir pazarın olmaması.

- Tedbir: Zorunlu geri dönüştürülmüş içerik hedefleri.

Etkiler: istihdam, ekonomik tasarruf, uluslararası ticaret

- İstihdam üzerindeki etkisi:
 - Tek kullanımlık ambalaj (SUP) üretimi: önemli ölçüde azalma.
 - Çok kullanımlı ambalaj sistemleri ve geri dönüşüm: önemli artış.
 - SUP (Tek Kullanımlı plastik) üretiminde kaybedilecek işlerden çok daha fazla yeni iş. (2030 yılına kadar yeniden kullanımda yaklaşık 600.000 yeni iş.)
- Beklenen ekonomik tasarruflar:
 - AB'de: yaklaşık 47,2 milyar Avro.
 - Tasarrufların tüketici düzeyine aktarılması halinde her AB vatandaşı yılda ortalama 100 avro tasarruf edebilir.
- Uluslararası ticaret üzerindeki etkisi :
 - Tedbirler yerli ve ithal ürünlere eşit şekilde uygulanacaktır.
 - Avrupalı ve Avrupalı olmayan üreticiler aynı gerekliliklerle karşı karşıya kalacaktır.
 - AB dışından ithalatı kolaylaştıracak ve Üye Devletler arasındaki farklı gerekliliklere uymak zorunda kalmayacaklardır. (özellikle etiketleme ve tek kullanımlık ambalajlara ilişkin kurallar için)

COM/2022/141 sayılı Tebliğ:
Sürdürülebilir ve Döngüsel Tekstiller için AB Stratejisi

AB Tekstiller Stratejisi

- Neden?: AB tekstil tüketiminin (giysi ve mobilyalarda, tıbbi ve koruyucu ekipmanlarda, binalarda ve araçlarda) çevresel etkisi artmaya devam ediyor:
 - Çevre ve iklim değişikliği üzerindeki en yüksek 4. etki (gıda, barınma ve hareketlilikten sonra)).
 - Su ve arazi kullanımı için en yüksek 3. tüketim alanı.
 - Birincil hammadde kullanımı ve sera gazı emisyonları açısından en yüksek 5. sırada.
- Acil eyleme ihtiyaç vardır.

Hedefler: Komisyon'un Tekstil için 2030 Vizyonu

- Tekstil sektörünün daha yeşil, daha rekabetçi, esnek (küresel şoklara karşı) ve yenilikçi olması.
- AB pazarına sunulan tüm tekstil ürünlerinin:
 - Dayanıklı, tamir edilebilir ve geri dönüştürülebilir olması.
 - Büyük ölçüde geri dönüştürülmüş elyaftan yapılmış olması.
 - Tehlikeli maddeler içermemesi.
 - Sosyal haklara ve çevreye saygılı olarak üretilmesi.
- Tüketicilerin yüksek kaliteli uygun fiyatlı tekstil ürünlerinden daha uzun süre faydalanması. ("Hızlı modanın modası geçti").
- Karlı yeniden kullanım ve onarım hizmetlerinin yaygın olarak mevcut olmaları.
- Geri dönüşüm için yeterli kapasite ve minimum yakma ve düzenli depolama ile dögüsel giysilerin (atılabilir giysiler yerine) norm haline gelmesi.
- Üreticiler değer zinciri boyunca ürünleri için sorumluluk alır.

Bir dizi Komisyon eylemi

- Tekstiller için tasarım gerekliliklerinin belirlenmesi: daha uzun süre dayanmaları, daha kolay onarılmaları ve geri dönüştürülmeleri.
- Bilgi gerekliliklerinin belirlenmesi:
 - Tekstiller hakkında daha net bilgilerin sunulması
 - Dijital bir ürün pasaportu.
- Şirketlerin yeşil iddialarının doğruluğunu sağlayarak tüketicilerin güçlendirilmesi ve yeşil badana ile mücadele edilmesi.
- Tüketicilerin sürdürülebilir moda konusunda bilinçlendirilmesi.
 - Avrupalıları "hızlı moda "ya karşı mücadeleye dahil etmek ve AB tekstil stratejisi konusunda kamuoyunda farkındalık yaratmak amacıyla ReSet The Trend kampanyasının başlatılması (26/01/2023).
- Satılmayan veya iade edilen tekstil ürünlerinin imha edilmesinin engellenmesi.

Bir dizi Komisyon eylemi

- Tekstil ürünleri için zorunlu Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu teklifi (ücretin eko-modülasyonu ile birlikte).
- Mikroplastiklerin sentetik tekstillerden kasıtsız salımının ele alınması.
- Tekstil atıklarının ihracatının kısıtlanması.
- Sürdürülebilir tekstillerin küresel olarak tanıtılması.
- Yeniden kullanım ve onarım sektörleri de dahil olmak üzere dögüsel iş modellerinin teşvik edilmesi.
- Tekstil Ekosistemi Geçiş Yolu politikasının yayınlanması (2023'ün ilk yarısında)
 - = Tekstil ekosistemindeki aktörlerin ikiz geçişi, yani yeşil ve dijital geçişi başarılı bir şekilde gerçekleştirmeleri için bir eylem planı.

Bu proje Avrupa Birliđi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir

İlginiz için teşekkür ederiz.

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPACevre

@turkiyedonguseleekonomi

@ipa.cevre

@trdonguseleko

@ipacevre

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre/Environment TÜRKİYE

Türkiye Döngüsel Ekonomi

IPA Çevre

dongusel.csb.gov.tr